

doskodik arról is, hogy a Nusi meg a Tusi, meg a Cica, meg a többi táncolni vágyó kisesi leány ne szükkölködjék ez idén se minden mulatság nélkül. Mert hát az isten jó és az emberek se olyan rosszak, ha önmagukról van szó, ergó: mulatási alkalom még csak akad és tekintettel arra az ósrégi igazságra, miszerint a különböző Katókat tánára vinni nem tartozik a nehezebb feladatok közé, reméljük, hogy a szorgalmas rendezőbizottságok munkáját siker fogja koronázni az idén is. Hiszen ép ebben a szomorú világban fér rá az emberekre egy kis vigasság...

— **Görgey állapota aggasztó.** A nagybeteg **Görgey** Artur tábornok állapotában ismét aggasztó rosszabbodás állott be. Az elmúlt éjszakát egészen hajnali fél négy óráig aránylag nyugodtan töltötte, attól fogva azonban nem tudott újra elaludni. Kora reggel konyakos teát ivott s néhány darab kenyő süteményt evett jó étvágygal. Testének hőfoka a kora délelőtt 36.1 fokra süllyedt. A beteg tábornok teljesen eszméletlen van, hozzátartozói kérdésére halk hangon felelget is, de különben igen el van gyöngyölve s ez ad az aggodalomra különös okot. Ágyánál az ápolónőknél kívül állandóan ott tartózkodnak özvegy **Görgey** Istvánné, **Sántha** Kálmánné és **Sántha** Sándor dr.

— **Megtámadták az arabok az olaszokat.** A párisi *Eclair*-nek jelentik Rómából: Sirtában olasz csapatokat szállítottak part-ra több fontos helynek megszállása végett. Partraszállásuk közben sok arab gyülekezett s amikor látták, hogy az olaszok a törökökkel barátságosan érintkeznek, *puskatűzelést kezdtek az olasz katonák ellen.* A harcban tizenöt arab elesett és sokan megsebesültek. Az olaszoknak kevés veszteségük volt.

— **A honvédelmi miniszter Bécsben.** Félhivatalosan jelentik, hogy **Hazai** Samu báró honvédelmi miniszter ma délután Bécsbe utazott és onnan kétnapi tartózkodásra a Semmeringre megy.

— **Kossuth Lajos Tivadar Budapesten.** **Kossuth** Lajos Tivadar ma délelőtt negyed 11 órakor a déli vasuton Budapestre érkezett. Beteg bátyja, **Kossuth** Ferenc látogatására jött néhány napra Budapestre.

— **Mailáth : kalocsai érsek. Csernoch** Jánosnak hercegprimássá történt kinevezésével gazdátlanra vált a kalocsai érseki szék. Hetek óta kombinálják: ki lesz **Csernoch** utóda? Fölvonultak a törtétek s egész csomó megyéspüspök nevét hozták forgalomba, persze minden komoly alap nélkül. Különös szeretettel jelölték kalocsai érsekké **Fischer-Colbrie** Ágost kassai püspököt, holt mértékadó körökben erről soha se volt szó. Kitiűnő forrásból nyert információink alapján közölhetjük, hogy **Kalocsa érsekévé gróf Mailáth Gusztáv Károly erdélyi püspököt fogják kinevezni.** Ez befejezett dolog, csak az nem tudható még, hogy mikor hagyja el **Mailáth** az ő szeretett gyulafehérvári rezidenciáját. Érdekes, hogy **Mailáth** már évek előtt lehetett volna kalocsai érsek: több ízben följánlották neki az érseki széket, de mindannyiszor elhárította magától. Az erdélyi egyházmegyét kétségtelenül nagy, szinte pótolhatatlan veszteség éri **Mailáth** távozásával, mert az ő páratlan áldozatkészségét és buzgalmát nehéz lesz pótolni. A kormány és **Mailáth** gróf között végleges megállapodás jött létre a tekintetben, hogy **Mailáth** elfoglalja a kalocsai érseki széket. Kinevezetése, amelyhez Róma örömmel fog hozzájárulni, már legközelebb megtörténik. Nagy gondot fog okozni ezután az erdélyi püspöki szék betöltése, mert a nyílt és titkos pályázók egész serege fog érte fölvonulni.

— **Vilmos császár : magyar részvényes.** Vilmos itt, Vilmos ott, Vilmos mindenütt. Vilmosról, a németek császájáról mindenki tudja, hogy ezerfeji ember, költő, drámaíró, szobrász, festő, muzsikusz vagy amit akartok. Most kiderült, hogy Vilmos, a németek hatalmas imperátora mindezenfelül még valami. *Nagy magyar iparvállalatok fő-részvényese.* Mintegy tizenkét évvel ezelőtt az *Arad-csanádi egyesült vasutak* több millió korona értékben hat százalékos kamatozású részvényeket bocsátott ki. Ebből a kibocsátásból **Schvellérez** től, a vasuti bécsi fő-részvényestől négy millió korona értékben vett át részvényeket a berlini *Nationalbank*. Ez a kitűnően szituált porosz pénzintézet arról nevezetes, hogy *Vilmos császár bankja.* A német birodalom császára a *Nationalbank* utján intézi összes pénzügyeit, itt kezelteti, gyűmölcsözteti sok-sok millió márkára rugó magánvagyonát. A berlini pénzintézet küldi be az *Acsev.* pénztárához évről-évre a részvények szelvényeit, hogy az értük járó osztalékot kézbesítse megbízójának: *Vilmos császárnak.* Sokan érdeklődtek már és az *Acsev.* vezetősége is meg akart bizonyosodni arról, hogy felséges fő-részvényese hány részvény birtokosa, de a *berlini bank megtagadott minden fölvilágosítást* és a mai napig sem árulta el hivatalosan azt, amit nem-hivatalosan már tudnak: hogy a *Nationalbank* négy millió korona értékű *Acsev.-részvénye valójában Vilmos császáré.* Titkolni könnyű, mert a részvények nem névre szólnak. Az *Acseven* kívül a nagy Vilmos részvényese a *brádi aranybányának* is. A tizenkét apostolról elkeresztelt bánya egy német társaság tulajdonában van és a kapitálisban részt vesz Vilmos császár is. Az uralkodó mindjárt a részvénytársaság alakításakor nagy összegű részvényt jegyzett, amelyek — mert Vilmos egy keresztül-kasul szerencsés felség — nagyon szépen kamatoznak.

— **Juhász Gyula kinevezése.** **Juhász** Gyulát fölösleges már bekonferálni a publikumnak. Egyik legnagyobb lírikusunk, — végtelenül talentumos, de végtelenül szerény. És önértékes is. Innen van az, hogy amíg kétes képességű irodalmárok mint irodalmi nagyságok hivalkodnak a fórumon, addig **Juhász Gyula** kénytelen visszavonulni egy eldugott kis községbe, *Szokolcára*, tanárkodni. Igen, a szokolcai gimnáziumban dolgozott, nevelt **Juhász**, mint helyettes tanár, a kinek az írása a megtisztult költészet, szubtilis művészet. A poétát most — végre — elismerés érte, nem ugyan az irodalom részéről, hanem meglehetősen magas helyről: a közoktatásügyi miniszter a szokolcai gimnáziumba kinevezte *rendes tanárnak.* Lám, lám, a magyar viszonyok milyen szép karrierhez segítik **Juhász Gyulát**: talán még Szegedre, a szülővárosába is áthelyezik tanárnak.

— **Gyűjtés a szerbeknek Boszniában.** *Szerajevóból* jelentik: Boszniában a szerb vörös-kereszt részére eddig ötszáztizet ezer koronát gyűjtöttek.

— **Mikor kaszával harcolt a magyar.** Milliárdokba kerülnek most a fegyverkezések. Ez a nagy nekikészülődés kivételesen most inkodolt is, mert hiszen, ha kiütne a háború, nem rohanhatnánk kapával-kaszával a rácok ellen, mint ők tették az 1848. esztendő izgalmas napjaiban. De ekkor a magyarság se tudott Manlicherekkel védekezni, hanem szintén kaszát ragadott, hogy azzal verje vissza a vad támadást. Az *Ernst-muzeumban* érdekes dokumentumot őriznek erről, egy levelet, amelyet a *pécskai* szolgabíró írt az állodalmi tisztartóssághoz. Ime a levél:

Tisztelt állodalmi Tiszttség! Vörös Antal Aradmegye első alispánja által tett hivatalos tudósítás folytán a Pécskai kerület arra figyelmeztetett, hogy a tudvalevő Ilir mozgalom hazánk irányában már annyira fejlődött, hogy szinte 17 ezerből álló tömeggel csak nem sok idő alatt bennünket is megrohanni

kirabolni s dühösgéseik által össze rombolni sietnek, — e váratlan környülállás Mpécska község lakóit odavezetné, hogy a puskák hiánva miatt kasza védő eszközöket rögtön készíttetni magokat elhatározzák. — Miután pedig ezen fegyverhez szinte hatszáz darab egy öles hosszú nyél kívántatnék s az rögtön másképp még nem szerezhető, hivatalosan felkérem az állodalmi Tisztartósságot, hogy a Pécskai erdőbe ily rendkívüli esetben, annyi kasza nyelet, ha csak lehet még ma utalványozásával kiadatni sziveskedne.

Költ Pécskán Junius 11-én 1848.

alázatos szolgája *Ormos Sándor* szolgabíró.

Az állodalmi tisztartósság természetesen teljesítette a szolgabíró kérését és így felfegyverezhették azt a hatszáz derék pécskai magyart, akik a szabadságharcban életüket vitték a golyózáporba.

— **Szegedi ifju tanulmányutjai.** *Engelsmann* Jánost, *Engelsmann* Soma nagyiparos fiát állami ösztöndíjjal tüntették ki s a törekvő és tehetséges ifju Németországba utazott; egyik drezdai tanfolyamot látogatta. Tanulmányairól a szegedi kereskedelmi és iparkamarának fog beszámolni. A cipészet körébe vágó mindenféle tudnivalót sajátította el és örvendetes, hogy egy-egy magyar ifju ilyen külföldi utra vállalkozik.

— **A pilóta emléke.** A földhözragadt magyar aviatikának első vértanuhalált szenvedett áldozatát, *Takács* Sándort mindenki elfeledte. Emlékét is csak az a kis fakereszt őrzi, amelyet sirja fejéhez tűztek. A nekivadult repülőgép egy asszonynak a férjét, két gyermeknek az apját gyilkolta meg. Óriási részvét, gyászos pompa, a kinematográf gépek berregése közben folyt le a temetés. A nagy gyülekezésben egyetlen volt az igazán sirató: az asszony. Másnap már elfeledték az aviatika magyar vértanuját és az asszony nagy nyomorával egyedül maradt. Szomorú napok virradtak az özvegyre. Kezdődtek a kilincsélések, könyörgések valami kis állásért, hivatalért, pénzért. *Mindenütt elutasították, sehol sem talált pártfogóra.* És ekkor gondolt a szegény özvegyasszonyok megmentésére, a trafikra. Elhez is engedély kell és kezdődtek újból a könyörgések. Végre a Géprepülő Szövetsége, amelynek *Zichy* Béla Rezső gróf az elnöke, elvállalta, hogy segítségével lesz az engedély elnyerésében, ha a trafikjában valamilyen látható, *Takács* Sándor dicsőségét hirdető emléket állít. Így megesk majd, hogy a levegő meghódításában halált szenvedett pilótának az emlékeztétét egy kis trafik fogja hirdetni. Máshol ékes, művészi monumentumok jutnak a levegő martirjainak, nálunk egy dohányszagú trafikban kis gyászkeretes fénykép. Bár még ez se bizonyos.

— **Máskor se!** Hogy ne vigyék az iskolás gyerekeket a temetőbe rossz időben, mert meghűlnék és megbetegednek! Erről utasításuk volt a minisztériumból az iskoláknak, de nem tartották be s rá kellett írni a tanfelügyelőségekre, hogy gondoskodjanak a rendelkezés kellő végrehajtásáról. Ebből az alkalomból azt a kérdést is revidálni lehetne, hogy való-e egyáltalában gyakori gyászkeretnél a kis gyermek? Az az érzésem, hogy nem. A feketeségből, a sötétségből, a megrendülésből hadd járjon ki minél kevesebb a gyermeknek, hiszen a legtöbbjének lesz benne része bőven, mire megnő egy kicsit, vagy nincs is szükség erre a várakozásra, nagy adagokban kapja meg már a bölcsőjétől kezdve. Ha nem is hat az ujság ingerével az a megállapítás, hogy napsugár, öröm és minél több fesztelen szabadság kell a gyermekeknek, de kétségtelenül igaz ezzel a kérdéssel szemben is. A temetéseknél való sorfalállásnak még a nevelő hatása is elég kétséges s ha erről van szó, akkor még a fehér ruhás kislányok tömeges tisztelgését is a minimálisra kell redukálni. De hidegben, esőben, zi-